

'Ware godsdienst is vrede onder de mensen'

De jaarlijkse vormingsdag van de werkgroep Vredesspiritualiteit van Pax Christi Vlaanderen bracht dinsdag een vijftigtal vrouwen en mannen bijeen in de Sint-Andriesabdij van Zevenkerken bij Brugge.

Het filmfragment van een interview van Lucette Verboven met een voormalige Noord-Ierse presidente zette meteen de toon: "Godsdienst is in vele conflicten wellicht het meest gevaarlijke en meest schadelijke wapen denkbaar", zie Mary McAleese met klem. "In Noord-Ierland hebben we een tijdlang God vernietigd. We hebben hem vervangen door een kakafonie van goden, goden op schaal van kleine en verbitterde mensen."

De Antwerpse priester Hendrik Hoet vertrok voor zijn conferentie van het verhaal van Elia - "de ijveraar, zeloot of jihadist" - uit het eerste boek der Koningen (19,9-16). "God blijkt niet in het geweld van de storm of de aardbeving en niet in het vuur van de oorlogen te zijn. De joodse traditie leert dat we ons God niet mogen toe-eigenen: 'Hij is niet dit en niet dat; zelfs zijn naam kunnen of mogen we niet noemen'."

Maar in de Bijbel komt toch onnoemlijk veel geweld voor? "De Bijbel is geen wetboek noch catechismus; het is het verhaal van mensen die door God geroepen worden om te delen in zijn Geest, in zijn verbond, in vertrouwen op Hem en op Jezus." Want Hendrik Hoet is formeel: "Het Oude Verbond werd vervuld door het Nieuwe Verbond, het werd door Jezus tot voltooiing gebracht. Een christen moet de Bijbel dus altijd met de blik van Jezus lezen."

Maar de joodse traditie floot het gewelddadige denken van de mens ook al terug. "Toen de zonen van Jacob-Israël onderkoning Jozef in Egypte om vergiffenis smeekten, antwoordde hij: 'God schrijf recht op kromme lijnen.' Rabbijnen vertellen trouwens dat God verontwaardigd was toen de Israëlieten zich erover verheugden dat de troepen van Farao in de Rode Zee omgekomen waren: 'Er is geen reden tot vreugde omdat mijn kinderen, de Egyptenaren, zijn verdronken.'"

"Jezus noemt dat het 'teken van Jona'" (Matteüs 16,4), aldus bijbelkenner Hendrik Hoet. "Jona begreep het niet: waarom strafte God Ninive niet? Tot God verwees naar Jona's zorg om een klein boompje dat hem schaduw gaf. 'Jij bent begaan met een boompje dat je niet hebt opgekweekt, en ik zou niet begaan mogen zijn met Ninive, waar zovele mensen wonen die het verschil tussen hun rechter- en linkerhand niet kennen'" (Jona 4, 10-11)?

"De joden verwachtten wel degelijk dat de 'Messias' aan politiek deed", stipt Hendrik Hoet aan. "Maar welke politiek brengt vrede? Alleen de politiek van Jezus van Nazareth, de politiek die Paulus concreet maakte toen hij besnedenen en onbesnedenen rond dezelfde tafel samenbracht. Of je vegetarisch eet of koosjer, dat is niet belangrijk. Het enige wat telt is dat je als eerste de hand uitsteekt naar je vijand."

Hoe zo'n broederlijkheid leven geeft, werd dinsdagnamiddag in de abdij van Zevenkerken ook aanschouwelijk gemaakt door acteur Ignace Goethals en muzikant Gerrit Jalet - sympathisant en medewerker van de Ark-gemeenschap in Damme-Moerkerke - die samen de prachtige novelle *Ons Moeder Binst de Grooten Oorlog* van Ernest Claes vertolkten. Van een moeder die van drie Duitse soldaten - de vijand - haar vrienden en zorgenkinderen maakte: ontroerend en levengevend.

Benoit Lannoo